

ZÁKLADY REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE

Cvičení 2

Pavλίna Lesová, Brno 2014

Cvičení 1 – poznámky ke cvičení

- co je to region?
 - region jako neuchopitelná, neexistující, neohraničená substance, objektivně neexistující
 - naproti tomu region jako objektivně existující, jasně vymežitelný, popsateľný, s konečným počtem prvků
 - region jako část celku vs. region v globálním pojetí (=svět)
 - regionální geografie jako sociální věda - mapování psychologie
 - region jako vyabstrahovaná konstrukce
- popis místa bydliště, začlenění do regionu
 -
- příklady: Valašsko, Slovácko, Bo-Wash
- naivní region – sci-fi, fantasy, Orwell, Staré pověsti české, Salinas Valley
- celkově velmi pěkné

- citace!
- nepsat v odrážkách

Regionalizace

- vytvořte pracovní týmy, každá skupina bude mít 4 členy, zvolte si ve skupině role (mluvčí, poradci, zapisovatel)
- pročtěte si následující odstavec a odpovězte na tyto otázky:
 - co je to regionalizace?
 - jaké jsou výhody regionalizace?
 - jaké jsou nevýhody regionalizace?
 - má regionalizace v dnešní geografii své opodstatnění?
- stručně prezentujte své výsledky před ostatními skupinami

Co je region?

- Co to je REGION? Existuje vůbec REGION? Má smysl hledat REGION? Tyhle otázky visí ve vzduchu již dlouhou dobu, pomiňme nyní možnost nenalezení odpovědi a zamysleme se nad tím, respektive tedy, já se nad tím zkusím zamyslet. Pro začátek mě napadají trochu křečovitá jednoslovná synonyma pro slovo region: část, díl, kus, part, nebo segment a mohli bychom nalézt další, ale jsou opravdu křečovitá, tak úplně mi v hlavě jako synonyma ke slovu region nesedí, přesto to synonyma podle mě jsou. Proč? Slovo „region“ je v našem jazyce zakódováno a používáno pro prostor kolem nás, kdežto například „kus“ spíše použijeme, pokud krájíme dort. A právě v dortu já nacházím jeden z možných klíčů ke slovu region a k jeho upotřebení. Rozdíl mezi kusem a regionem vidím v měřítku našeho pohledu. Dort nejsem schopn (zpravidla) sníst celý, proto ho nakrájím na díly (které navíc nemusí být úplně stejné) a jím ho postupně týden a ještě se s někým třeba podělím. Takto postupně si celý dort mnohem více vychutnám, rozpoznám snáze rozmanitou chuť jednotlivých korpusů a náplní, navíc Ti, s kterými jsem se podělil, mi poví jejich názor, logicky každého zaujme jiný prvek chuti, tj. také hodnocení dortu jsem rozdělil na „kusy“. S jistou dávkou nadsázky člověk alegoricky zachází s prostorem. Jako vznik regionů si představuji situaci, kdy má člověk na dosah tak velký prostor, že jeho popsání není možné shrnout obecně k celému prostoru, musí se proto různé části prostoru popsat různě, a tady se již dostáváme k významu slova region! Ve chvíli kdy si známý prostor „rozškatulkuji“ a každou část popíši samostatně, tak se mi vyjeví sama různorodost a členitost prostoru v celé své kráse. Je jen na nás podle čeho tento region vydefinujeme, zda politicky, kulturně, nábožensky, nebo třeba podle druhů dostupných dortů v cukrářství. Ovšem vždy byl, je a bude problém právě v tom, jak určit regiony a jejich hranice, vždy bude těžké říci: „Tady není vanilko-čokoládový, tady je čokoládo-vanilkový dort“. Pro vymezení a popsání regionů je tu regionální geografie, která se z nejrozdílnějších pohledů snaží vytvářet racionální regiony, jejich hranice a popsat vzájemné interakce. Nicméně člověk se nesmí držet jen regionů, je třeba někde držet často různě pohyblivou hranici mezi zobecňováním a regionalizací podle konkrétní situace.

Geograf, ač dnes je již jeho postavení trochu jinde, tak má v sobě stále jistou touhu „poznat svět a jeho fungování“. Právě v možnosti rozdělení prostoru do různých regionů podle velmi rozdílných a různorodých měřítek vidím velkou výhodu umožňující v praxi smysluplné třídění poznatků, které mohou pomoci „rozklíčovat“ svět, nebo tedy alespoň nějaký jev.

Regionalizace

(vybrané výstupy ze cvičení)

Co je to regionalizace?

- proces dělení celku na menší části.
např. jako dělení přístav.

Výhody → více si vychutnáme, jednotlivé úseky
více rozpoznáme

Jaké jsou výhody regionalizace?

pomáhá lépe poznat jednotlivé části.
např. chutí jednotlivých druhů přístav.

Má své opodstatnění?

ANO

umožňuje rozlišovat prostor.

pomáhá geografům chápat svět za pokroky světa.

1. Regionalizace = rozdělení priestoru do rôznych
regiónov podľa veľmi rozdielnych a rôznorodých
mériateľ → na príklade čírtu

Jaké jsou výhody regionalizace?
problém je třeba rozlišit hranice.
např. chutí se mohou přichyťvat.

Neúhody → vždy ide o subjektívny pohľad,
problém ako vymedziť hranice ("každého zaujme
jiny' prvek chuti")

4. Má to svoje opodstatnenie → zmysluplnosť triedenie
poznateľov; musí sa ale pracovať aj medzi región-
mi → interakcie

Cvičení 2:

- V odborné literatuře geografického zaměření (časopisy, sborníky z konferencí, monografie) si vyberte jeden článek, kapitolu nebo příspěvek, který se zabývá regionální (regionálně-geografickou) problematikou. Doporučené jsou tedy články, které mají ve svém názvu slovo „region“, „regionální“ a pod. Z tohoto článku připravte stručný referát. Pro jeho přípravu si zejména povšimněte a uveďte:
 1. jméno autora, autorů
 2. jejich pracoviště
 3. název článku
 4. klíčová slova

 5. jaký je cíl (cíle), které si autoři kladou?
 6. **stručný** přehled obsahové stránky (teorie, metodika, téma, závěry atd.)
 7. splnili autoři cíl, který si dali na začátku, odpověděli na základní otázky?
 8. myslíte si, že článek náleží do oblasti výzkumu regionální geografie?
 9. proč si to myslíte?
 10. jak konkrétně autoři přistupují k řešení „regionální“ problematiky – jak interpretují pojem region (regiony), jaké prostorové vymezení regionu využívají,...

 11. líbilo se vám v článku něco konkrétního? Jestli ano, co to bylo?
 12. nelíbilo se vám v článku něco konkrétního? Jestli ano, co to bylo?
 13. čemu jste v článku nerozuměli?
 14. formulujte několik stručných otázek, které byste v případě možnosti autorům položili (otázky ohledně jejich článku, výzkumu, práce atd.)
 15. cokoliv dalšího, co byste v referátu chtěli sami uvést...

Kde hledat?

- <http://scholar.google.cz/>
- <http://sfx.muni.cz/>

regionalní geografie

Stůjte na ramenu obrů

Scholar

Přibližný počet výsledků: 14 600 (0,03 s)

Články

Moje knihovna

Kdykoli

Od 2014

Od 2010

Vlastní období...

Seřadit podle relevance

Seřadit podle data

zahrnout patenty

zahrnout citace

Vytvořit upozornění

[citace] **Interdisciplinární výzvy pro studium regionů aneb 21 podob regionální geografie**

A Hynek - N Hynek - 2006 - muni.cz

On selecting a constituent part of MU the "Overview of publishing activities" page will be displayed with information relevant to the selected constituent part. The "Overview of publishing activities" page is not available for non-activated items.

Počet citací tohoto článku: 5 [Související články](#) [Citovat](#) [Uložit](#) [Další](#)

[PDF] **Idiografická nebo nomotetická koncepce v geografii. Kontraproduktivní spor o povahu a podstatu poznání**

L Šykora - Geografický časopis, 2008 - natur.cuni.cz

... **Regionální geografie** pak při syntetické interpretaci **regionálních** celků vyu- žívá obecné koncepty a ... této otázky v metodické ob- lasti, pojetí objektu studia **regionální geografie** jakožto unikátního ... Teoretické chápání podstaty a charakteru **regionu** přitom Hampel považuje za jádro ...

Počet citací tohoto článku: 7 [Související články](#) [Všechny verze \(počet: 6\)](#) [Citovat](#) [Uložit](#) [Další](#)

[PDF] **Prostorovosti: místa, krajiny, regiony**

A Hynek - Acta Geographica Universitatis Comenianae, 2009 - is.muni.cz

... Nicméně propojovat idiografický a nomotetický koncept **regionu** konceptem hybridity není nutné, když to ... již může být nyní součástí našeho geografického výzkumu i univerzitní výuky **regionální geografie**. Velkým nedostatkem je oddělování studia krajiny a **regionů** a vynořuje se ...

Počet citací tohoto článku: 5 [Související články](#) [Citovat](#) [Uložit](#) [Další](#)

[citace] **Regionální geografie světadlů a oceánů 2. Amerika, Antarktida, oceány. 1. část**

V Baar, P Šindler - 1989 - Pedagog, fakulta

Počet citací tohoto článku: 4 [Související články](#) [Citovat](#) [Uložit](#) [Další](#)

[citace] **Regionální geografie-sociální konstrukce**

A Hynek - 2000 - muni.cz

On selecting a constituent part of MU the "Overview of publishing activities" page will be displayed with information relevant to the selected constituent part. The "Overview of publishing activities" page is not available for non-activated items.

Počet citací tohoto článku: 3 [Související články](#) [Citovat](#) [Uložit](#) [Další](#)

Portál elektronických časopisů Masarykovy univerzity

S.F.X. ExLibris

Nalézt e-časopis Najdi e-knihu

Česky

Název Kategorie Nalézt Citation Linker

0-9 A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Další

Název: geography začíná na obsahuje

Celkový počet e-časopisů 53

Přepnout do podrobného zobrazení

Název začíná na:	Strana číslo 1 ze 2	
Ame - Jou * Jou - Tij		
název časopisu	ISSN	Akce
The American Geographical Society's focus on geography [Zobrazit historii časopisů]	1549-4934	
Annals of the University of Oradea, Geography Series / Analele Universitatii	1221-1273	
din Oradea, Seria Geografie		
Antipode	0066-4812	
Applied geography	0143-6228	
Bulletin of geography [Zobrazit historii časopisů]	1732-4254	
Bulletin of Geography. Physical Geography Series [Zobrazit historii časopisů]	2080-7686	
Bulletin of the American Bureau of Geography [Zobrazit historii časopisů]	0196-2841	
Coordinates : Online Journal of the Map and Geography Round Table of the	1553-3247	
American Library Association. Series A	1553-3255	
Coordinates. Series B		

New Search Publications Subject Terms Author Profiles More

Searching: SocINDEX with Full Text Choose Databases

regional geography

Select a Field (optional)

Search Clear

AND Select a Field (optional)

AND Select a Field (optional)

Basic Search Advanced Search Search History

Refine Results

Current Search

Boolean/Phrase: regional geography

Limit To

- Full Text
- Scholarly (Peer Reviewed) Journals
- References Available

1914 Publication Date 2014

Show More

Source Types

- All Results
- Academic Journals (341)
- Magazines (66)

Search Results: 1 - 10 of 459

- Beyond Lock-in versus Evolution, towards Punctuated Co-evolution: On Ron Martin's 'Rethinking Regional Path Dependence'.**
By: DRAHOKOUPIL, JAN. International Journal of Urban & Regional Research. Jan2012, Vol. 36 Issue 1, p166-171. 6p. DOI: 10.1111/j.1468-2427.2011.01089.x
Subjects: PATH dependence (Social sciences); ECONOMIC development; ECONOMIC geography; COMMUNITY development; RURAL development; EQUILIBRIUM (Economics); ECONOMICS; Administration local, municipal and regional public administration; POLITICAL aspects; MARTIN, Ron
Cited References: (10) Times Cited in this Database: (2)
 PDF Full Text (116KB) [Plný text přes SFX](#) Find author's articles in Web of Science [Získejte S JIB](#) [Overení dostupnosti](#) [citace PRO](#) [uložit do Citace PRO](#)
- New Horizons for Regional Geography.**
By: Murphy, Alexander B.; O'Loughlin, John. Eurasian Geography & Economics. May/Jun2009, Vol. 50 Issue 3, p241-251. 11p. DOI: 10.2747/1539-7218.50.3.241.
Subjects: GEOGRAPHY; EARTH sciences; GEOPOLITICS; ECOLOGY; WORLD history; ENVIRONMENTAL research; GEOGRAPHICAL perception; ENVIRONMENTAL sciences; COUNTRIES
Cited References: (59) Times Cited in this Database: (6)
 [Plný text přes SFX](#) Find author's articles in Web of Science [Problej Souborný katalog ČR](#) [Získejte S JIB](#) [Overení dostupnosti](#) [citace PRO](#) [uložit do Citace PRO](#)
- Sonic geography in a nature region.**
By: Matless, David. Social & Cultural Geography. Oct2005, Vol. 6 Issue 5, p745-756. 22p. DOI: 10.1080/14649300500258245.
Subjects: HUMAN geography; MUSIC & race; NATIONALISM in music; HUMAN ecology; POPULATION geography; BROADS, The (England); ENGLAND; ENGLAND -- Social conditions; ENGLAND -- Social life & customs
Cited References: (70) Times Cited in this Database: (2)
 PDF Full Text (199KB) [Plný text přes SFX](#) Find author's articles in Web of Science [Získejte S JIB](#) [Overení dostupnosti](#) [citace PRO](#) [uložit do Citace PRO](#)
- Universities, Knowledge Transfer and Regional Development, Geography, Entrepreneurship and Policy, New Horizons in Regional Science. (English)**

přilášení z domu přes vpn nebo vzdálenou plochu:

https://ezdroje.muni.cz/vzdaleny_pristup/openvpn.php

<http://vpn.muni.cz/doku.php?id=win-ovpn>

<http://knihovna.sci.muni.cz/services/e-prezencka>

[PDF] z cuni.cz

[PDF] z muni.cz

Cvičení 2:

- rozsah 3 – 4 strany A4
- článek, ze kterého jste čerpali, přikopírujte do referátu nebo přiložte do odevdávárny jako samostatný soubor.
- nezapomeňte na citace!
 - <http://generator.citace.com/>
 - http://is.muni.cz/elportal/estud/ff/js07/informace/materialy/pages/citace_opora.pdf
 - http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/lf/js10/metodika/web/ebook_citace.html
- odevzdat do odevzdávárny do 5.3.2014 (včetně), každý sám za sebe (až od cv. 3 budou cvika po skupinách)
- prezentace na příští týden (6.3.2014)
 - prezentující: Daniel Lindovský, Petr Šulc

Otázky?

Děkuji za pozornost